

28/1.

/Po przerwie/.

Przew. Proszę poprosić następnego świadka.

Wchodzi Świadek ^{podał co do niej osoby} /Debenedetti Leonardo, lat 48, lekarz, wdowiec, wyznania mojżeszowego.

Przew. Jakie są wnioski stron co do trybu przesłuchania świadka?

Prok.Cyprian: Zwalniamy od przysięgi.

Adw.Umbreit: Zwalniamy.

Przew. Za zgodą stron Trybunał postanowił zwolnić świadka od przysięgi. Upominam świadka o obowiązku zeznawania prawdy i o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie.

Proszę nam przedstawić, w jakich okolicznościach dostał się świadek do obozu i co może powiedzieć w tej sprawie, zwłaszcza w odniesieniu do osk.Hössa.

Swd.Debenedetti: Ja przybyłem do obozu w Oświęcimiu i tego samego wieczoru zostałem przetransportowany do obozu Manowice, który zależał administracyjnie od obozu w Oświęcimiu i znajdował się w jego pobliżu. Przybyłem z moją żoną, ale tego samego dnia żonę moją zagazowano.

Przew. Kiedy to było, w którym roku i w którym miesiącu?

Swd. 26 lutego 1944 r. W transporcie było nas 650 Żydów. Tylko 96 mężczyzn i 29 kobiet dostarczono do obozu. Ocalało z tego tylko 8 mężczyzn i 4 kobiety, reszta zginęła z chorób lub innych powodów.

Tego samego dnia po przybyciu zapędzono nas natychmiast do pracy. Praca ta była bardzo ciężka. Jestem lekarzem, lecz nigdy w obozie nie pracowałem, jako lekarz. Spośród naszej liczby 96-ciu 30-tu posłano do zagazowania, gdyż byli oni niezdolni do pracy. Reszta zmarła w miesiącach następnych na skutek ciężkiej pracy w tym samym obozie.

11-ty dzień rozpraw.

28/2.

MN/WO.

119%

~~XX~~ Pozostawałem w tym obozie przez 11 miesięcy. Włosi wymarli prawie wszyscy, tylko 8-miu spośród nas powróciło do ojczyzny. Praca, którą wykonywaliśmy, była bardzo ciężka, specjalnie prace ziemne. Dzień pracy był długi, bo praca rozpoczynała się o godz. 7-ej rano i trwała do godz. 6-ej wieczorem. Przez ten czas prawie nic nie jedliśmy. Dawano nam tylko zupę z buraków, kapusty - poza tym prawie nic. Chleba nie dawano. ~~XXX~~

Prawie wszyscy więźniowie chorowali na biegunkę. Była to biegunka na skutek złego odżywiania, braku witamin i innych substancyj. Wielu zmarło skutkiem tej biegunki, która miała bardzo szybki przebieg. Było również dużo wypadków chorób zakaźnych, jak dyfteryt, szkarlatyna, tyfus, a także dużo wypadków pneumonii.

Biuro Udziału i Archiwizacji Dokumentów

11-ty dzień rozpraw

JL/SW

29/1

1197

Chorych nie leczono. Była izba chorych, ale nie było lekarstw. Ciężko chorych gazowano. Lżej chorzy woleli kontynuować pracę aby się nie dostać na izbę chorych, która się kończyła bardzo często krematorium.

Wielu chorych miało opuchliny i ropienie nóg. Ja jeszcze mam ślady ropni na nogach, które teraz jeszcze można zobaczyć.

Ja osobiście byłem selekcjonowany 4 razy, ale ponieważ byłem lekarzem, cztery razy wydzielono mnie z grupy przeznaczonej do krematorium, gdyż lekarzy nie gazowano - nie wiem dlaczego.

W ciągu tego okresu 11 miesięcy widziałem 14 powieszonych. Zostali oni powieszani za próbę ucieczki.

Egzekucje odbywały się zawsze w sposób uroczysty. Po apelu wieczornymⁱⁿ, po pracy, lub w niedzielę.

Często robiono karne apele w nocy, które trwały dwie, trzy i pięć godzin. Więźniowie nie wiedzieli nigdy jaki jest powód tych karnych apełów. Mówiono tylko, że to są apele karne, ale nie podawano nigdy^{ich} powodu. Musieliśmy czekać w bloku w nocy na te karne apele.

Mogę podać nazwiska Włochów, którzy zostali zagazowani.

Przewodn.: Może potem przy pytaniach .

Św.: Powiedziałem już, że byłem z moją żoną i że została ona zagazowana. Była ona zdrowa i młoda. Była z grupą 320 kobiet i dzieci. Wszystkie zostały zagazowane tego samego wieczora. Tego samego wieczora zagazowanych zostało również 250 mężczyzn.

Przewodn.: Czy świadek mógłby podać liczbę Włochów, którzy zginęli w Oświęcimiu.

Świadek: 88 mężczyzn i 25 kobiet.

11-ty dzień rozpraw

29/2

79

JL/SW

Przewodn.: To są cyfry, które są wiadome świadkowi?

Sw.: Tak, to byli tylko z mojego bloku. Wszystkich Włochów ogółem było 8.000, z tych tylko 60 powróciło do kraju, co stanowi mniej niż jeden procent.

Przewodn.: Ilu mniej więcej obywateli włoskich zginęło w Oświęcimiu.

Świadek: Znam tylko cyfrę Żydów włoskich. Wynosi ona mniej więcej 7.400.

Przewodn.: Świadek, o ile dobrze zrozumiałem, nie był zatrudniony jako lekarz w obozie?

Sw.: Nie.

Przewodn.: A czy świadkowi coś wiadomo o selekcjach i sposobie ich dokonywania?

Sw.: Tak. Selekcje dokonywane były w ten sposób że lekarz wybierał najbardziej wycieńczonych na izbie chorych. Następnego dnia przedstawiano tych wybranych starszemu lekarzowi obozu. W parę dni później, starszy lekarz przedstawiał tych chorych starszemu obozu kapitanowi SS Mengerle, który dokonywał ostatecznej selekcji.

Selekcje, które odbywały się z początku tylko na izbie chorych, później odbywały się również na łokach roboczych.

11gg

Wybierano oczywiście ludzi najskabszych, starszych, którzy mieli około 50 lat. Nie było tam ludzi starszych ponad 50 lat. Selekcje robiono zawsze wśród ludzi najstarszych lub wśród młodszych jeżeli byli oni chorzy.

Przew. Czy świadkowi wiadome są eksperymenty, których dokonywano zwłaszcza na kobietach?

Św. Słyszałem o tym, ale nie wiem. Mówiono o tym, ale na tej izbie chorych tego rodzaju eksperymentów nie było.

Przew. Czy świadek spotykał się z oskarżonym w obozie?

Św. Nie, ja go nigdy nie widziałem.

~~XXXXXX~~ Prok. Cyprian: Czy świadek mniej więcej dokładnie wymienił cyfry obywateli ^{włoskich} ~~żydowskich~~ ^{Żydów} Włochów w obozie na około 7.400?

Św. Tak.

Prok. Cyprian: Czy świadkowi jest wiadomo ile mogło być kobiet?

Św. Mniej więcej połowa tej liczby.

Prok. To znaczy około 3 i pół tysiąca?

Św. Tak, przypuszczam.

Prok. Byli to tylko obywatele włoscy Żydzi?

Św. Tak.

Prok. Czy w obozie byli także obywatele włoscy nie Żydzi?

Św. Nie, w obozie nie.

Prok. A między kobietami też nie?

Św. Również nie.

Prok. To znaczy, że ta liczba obejmuje wszystkich obywateli Włochów?

Św. Obywatele włoscy byli w innych obozach.

Prok. Mnie chodzi o Oświęcim?

Św. Ja nigdy nie widziałem Włochów nie Żydów.

Prok. Świadek nie widział w Oświęcimiu Włochów nie Żydów, czyli

11-ty dzień rozpraw.

Szaw. / MD.

30/2.

1200

że ta cyfra mniej więcej obejmuje wszystkich obywateli Włochów Żydów?

Sw. Tak, ale Włosi byli i w innych obozach.

Prok. Gyprian: Ale nie w Polsce?

Sw. Zdaje się, że i w Polsce, w Częstochowie, Belsen, Ebensee.

Prok. Belsen nie jest w Polsce.

Sw. W Częstowie byli nie Żydzi, więźniów politycznych było dużo.

Adw. Umbreit: Świadek zeznał, tak zrozumiałem, że przebywał od lutego 1944 r. w Monowicach, jednym z obozów Oświęcimia?

Sw. Tak.

Adw. W późniejszym zeznaniu oświadczył, że selekcje za jego bytności odbywały się najpierw na izbie chorych, a potem na innych blokach. Jak rozumieć to określenie najpierw i później. Chodzi mi o określenie miesiąca w tym roku 1944?

Sw. Do sierpnia selekcja odbywała się prawie wyłącznie na izbie chorych. W późniejszych miesiącach zarówno na izbie chorych jak i w barakach pracy. Ostatnia selekcja była w październiku 1944 r. W tym dniu wybrano 800 więźniów, wśród nich było 7 Włochów.

Adw. Czyli że w okresie późniejszym t. zn. od sierpnia ona była powszechniej stosowana?

Sw. Tak jest.

Adw. Ostaszewski: Świadek wspominał o tym, bardzo przykrym momencie pierwszy na wstępie, że w tym samym dniu, kiedy świadek przybył z żoną do obozu, żona została zagazowana.

Sw. Tak jest.

Adw. Czy świadek wiedział o tym, że żona idzie do gazu, czy dowiedział się o tym dopiero później?

Sw. Później.

Adw. Czy nastąpiło rozkączenie mężczyzn od kobiet?

11-ty dzień rozpraw.

Szaw. / MD.

30/3.

1207

Sw. Tak, natychmiast.

Adw. To była pewnego rodzaju selekcja?

Sw. Gdy transport przybył, przystąpiono natychmiast do tej selekcji.

Adw. Czy byli obecni lekarze niemieccy?

Sw. Nie wiem, byli SS-mani, oficerowie.

Adw. Świadek Wspomniał dr Mengele?

Sw. Ja poznałem go później w obozie.

Adw. Czy on tam był?

Sw. Nie mogę powiedzieć.

Adw. W jaki sposób świadek dostał się do obozu?

Sw. Ciężarówką.

Adw. Mnie chodzi nie o stronę techniczną a z jakiego powodu?

Sw. Ponieważ byłem Żydem.

Adw. To znaczy świadek został aresztowany. Gdzie?

Sw. We Włoszech.

Adw. Potem świadek wyjechał do obozu, a kiedy go opuścił?

Sw. Zostałem uwolniony przez Rosjan w styczniu 1945 r.

Adw. Mnie interesuje moment, jaki musiał być nastrój u świadka i innych więźniów w momencie wyzwolenia przez Wojska Sowieckie?

Sw. To jest łatwo zrozumiałe, wszyscy szaleli z radości, to się nam wydawało niemożliwe, że jesteśmy wolni, że przeżyliśmy.

11-ty dzień

31/1 /

1202⁸³

Prok. Cyprian: Mam pytanie do oskarżonego.

Niech oskarżony mi powie, co oskarżony wie o paleniskach
w komorach gazowych obywateli wioskich?

Osł.: Ja nie mogę podać liczby, pozatem jest mi nie
nie wiadomo. Wiem, że nadeszły transporty Żydów wioskich,
ale liczby podać nie mogę.

Prok.: Czy tych transportów było dużo?

Osł.: Nie, były niewielkie.

Prok.: Tak, że oskarżony bliżej tych szczegółów nie
zna?

Osł.: Nie.

Przew.: Więcej pytań nie ma do świadka. Zwalniam
świadka.

Zarządzam kilkuminutową przerwę.

Biuro Udostępniania
i Archiwizacji Dokumentów